

๐ แนวทางการดำเนินการต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงาน
ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

โดย

นายสุนทร แก้วสว่าง

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

หัวข้อนำเสนอ

- ① การต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานคืออะไร
- ② ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเวลาใด
- ③ ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอย่างไร
- ④ ข้อควรระวังในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
- ⑤ ผลของการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
- ⑥ การพิจารณาและตรวจสอบเพื่อต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
- ⑦ การดำเนินการเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในกรณีต่าง ๆ
- ⑧ การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ทำไมจึงเกี่ยวข้องกับการจัดการกากอุตสาหกรรม
- ⑨ การไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
- ⑩ ผลของการต่ออายุไม่ทันกำหนดเวลา

(1)

ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน คืออะไร

1. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง. 4) มีผลครบ 5 ปีปฏิทินนับแต่วันแจ้งเริ่มประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา 13 (ม.14)
2. วันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง. 4) มีผลครบ 5 ปี จึงได้แก่วันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ 5 (ม. 14) หากประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ภายหลังจากใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุแล้ว ต้องมีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ม.15)

(2)

ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเวลาใด

- (1) การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจะต้องยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจะสิ้นอายุ (ก่อน 31 ธันวาคมของปีที่ 5)
- (2) การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหลังวันที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุ (หลังวันที่ 31 ธันวาคมของปีที่ 5) ยังสามารถยื่นคำขอได้ภายใน 60 วัน หลังใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุ
- (3) พ้น 60 วันไปแล้วยื่นคำขอไม่ได้ ยื่นมา สอจ./กรอ. จะไม่รับ

(3)

ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอย่างไร

- (1) ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามแบบ ร.ง. 3/1
- (2) ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต กรณีเป็นการยื่นภายหลังใบอนุญาตประกอบกิจการสิ้นอายุแล้วไม่เกิน 60 วัน ให้ชำระเงินค่าปรับอีก 20 % ของค่าธรรมเนียมที่จะต้องชำระ
- (3) โรงงานในกรุงเทพมหานครยื่นคำขอได้ที่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (4) โรงงานในต่างจังหวัดยื่นคำขอได้ที่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

(4)

ข้อควรระวังในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน

หากมีการขยายโรงงานก่อนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานสิ้นอายุ ต้องนำกำลังแรงงานเครื่องจักรในส่วนขยายที่ได้รับอนุญาตมารวมในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานด้วย แม้จะยังไม่มี การเริ่มประกอบกิจการโรงงานในส่วนขยายโรงงานก็ตาม

(5)

ผลของการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน

เมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบ
กิจการโรงงานแล้ว ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับ
ใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุ
ใบอนุญาตประกอบกิจการ

(6)

การพิจารณาและตรวจสอบเพื่อต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน

(1) มาตรา 15 วรรคสอง

“ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะถูกต้องตามมาตรา ๘ ประการของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวงดังกล่าว และประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓๒ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้ หากมีกรณีที่ไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อแก้ไขแล้วให้ต่ออายุใบอนุญาตได้ ถ้าหากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต”

(6)

การพิจารณาและตรวจสอบเพื่อต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน (ต่อ)

(2) มาตรา 37 วรรคหนึ่ง

“ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้”

(6)

การพิจารณาและตรวจสอบเพื่อต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน (ต่อ)

(3) มาตรา 39 วรรคหนึ่ง

“ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานใดจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควรหรือในกรณีที่ปรากฏว่าการประกอบกิจการของโรงงานใดอาจจะก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด”

(6)

การพิจารณาและตรวจสอบเพื่อต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงาน (ต่อ)

(4) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การ
ดำเนินการสำหรับโรงงานที่ขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบ
กิจการโรงงาน ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2558

(7)

การดำเนินการเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงานในกรณีต่าง ๆ

กรณีที่ 1

กรณียื่นคำขอต้ออายุใบอนุญาตโรงงานแล้ว

หากพบว่าโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวง ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งการตามมาตรา 15 วรรคสองให้แก้ไขให้ถูกต้อง หากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ข้อ 2.1 ของประกาศ กรอ. ลว. 21 ตค. 58)

กรณีที่ 2

กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตโรงงานแล้ว

หากพบว่าโรงงานไม่มีสภาพเป็นโรงงาน เช่น ไม่มีอาคาร ไม่มีเครื่องจักร ไม่มีหนังสือแจ้งผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ว่าหากประสงค์ประกอบกิจการโรงงานต่อไปให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือติดตั้งเครื่องจักรให้เพียงพอที่จะประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ หากไม่ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด ให้จำหน่ายทะเบียนโรงงาน และคืนคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ข้อ 2.2 ของประกาศกรอ. ลว. 21 ตค. 58)

กรณีศึกษาที่ 3

กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตโรงงาน ระหว่างมีคำสั่งตามมาตรา 37

ในระหว่างการปฏิบัติตามมาตรา 37 หากโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวง ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้นำประเด็นการสั่งการเดิมสั่งการอีกคำสั่งหนึ่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15 ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาเดิมหรือตามที่เห็นสมควรขยาย กรณีมีประเด็นการสั่งการเพิ่มเติมให้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามความเหมาะสม หากไม่แก้ไขหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ข้อ 3.1 ของประกาศ กรอ. ลว. 21 ตค. 58)

กรณีศึกษาที่ 4

กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตโรงงาน ระหว่างมีคำสั่งตามมาตรา 39

ในระหว่างการปฏิบัติตามมาตรา 39 วรรค
หนึ่ง หากพบว่า

(1) โรงงานไม่หยุดประกอบกิจการโรงงาน ให้
ดำเนินคดีฐานประกอบกิจการโรงงานในระหว่างที่ได้มี
คำสั่งให้หยุดประกอบกิจการโรงงาน

(2) โรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง
ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ออกคำสั่งปิดโรงงานตาม
มาตรา 39 วรรคสาม

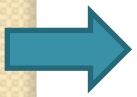
กรณีที่ 4 (ต่อ)

กรณียื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตโรงงาน ระหว่างมีคำสั่งตามมาตรา 39

(3) โรงงานอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หากโรงงานและเครื่องจักรมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎกระทรวง ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 32 และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้นำประเด็นการตั้งปรับปรุงแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องดังกล่าว สั่งการอีกคำสั่งหนึ่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15 ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาเดิม หรือตามที่เห็นสมควรขยาย กรณีมีประเด็นสั่งการหรือเพิ่มเติมให้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามความเหมาะสม หากไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

(8)

การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ทำไมจึงเกี่ยวข้องกับการจัดการกากอุตสาหกรรม

ม. 15 วรรคสอง

“ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงาน และ.....
มีลักษณะถูกต้องตามมาตรา 8

มาตรา 8(5) ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกตามมาตรา ๗ ต้องปฏิบัติตามในเรื่องดังต่อไปนี้

(1)

(2)

(3)

(4)

(5) กำหนดมาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน

กฎกระทรวงฉบับที่ 2

ที่ออกตามความในมาตรา 8(5) (ข้อ 13)

ข้อ ๑๓ การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และวัสดุที่ไม่ใช้

(๑) ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากขยะ และสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอ และจัดให้มีที่รองรับ หรือที่กำจัด ขยะและสิ่งปฏิกูลตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๒) ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีวัตถุมิพิษปนอยู่ด้วย หรือสำลีผ้า หรือเศษผ้าที่เปื้อน วัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิด มิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าวโดยเฉพาะด้วย วิธีการที่ปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

กฎกระทรวงฉบับที่ 2

ที่ออกตามความในมาตรา 8(5) (ข้อ 13) (ต่อ)

(๓) ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้น ดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้นำออกไปเพื่อทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไปใช้ประโยชน์ จัดการ หรือฝังโดยวิธีการและในสถานที่เฉพาะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวงฉบับที่ 2

ที่ออกตามความในมาตรา 8(5) (ข้อ 13) (ต่อ)

การยกเว้นการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งสำหรับ
สิ่งปลูกสร้างหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย
บางประเภทหรือชนิดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด
โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ข) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับชนิด ปริมาณ
ลักษณะ คุณสมบัติ และสถานที่เก็บสิ่งปลูกสร้างหรือวัสดุที่ไม่
ใช่แล้วนั้น ๆ พร้อมทั้งวิธีการทำลายฤทธิ์ กำจัด นำกลับไป
ใช้ประโยชน์ จัดการ ฝัง เคลื่อนย้าย และการขนส่ง ทั้งนี้
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว

พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2548

(9)

การไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

(1) เมื่อไม่มีการจัดการกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้อง เท่ากับ ไม่ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 และถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ 2 ข้อ 13 จึงถือว่าไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 (5)

ที่มา

“ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าโรงงานและเครื่องจักร มีลักษณะถูกต้องตามมาตรา 8ให้ผู้อนุญาตต่ออายุ ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน.....”

(2) “หากไม่ถูกต้องให้สั่งให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด

(3) หากแก้ไขให้ต่ออายุใบอนุญาตโรงงาน

(4) หากไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดให้มีคำสั่งไม่ต่ออายุ
ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน”

(10)

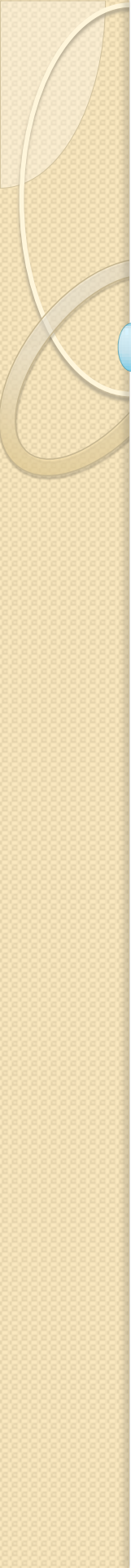
ผลของการต่ออายุไม่ทันกำหนดเวลาหรือไม่
มาต่ออายุใบอนุญาตโรงงาน

“ต้องขออนุญาตใหม่เท่านั้น/ไม่อาจขอประกอบกิจการ
โรงงานต่อไปได้”

(11)

การประกอบกิจการโรงงานหลังไม่ได้อายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงานหรือต่ออายุใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงานไม่ทัน

“ จะถูกดำเนินคดีในข้อหาประกอบกิจการโรงงานโดย
ไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 12 วรรคหนึ่ง อันมีโทษ
ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน
200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถาม/ตอบ

สวัสดี

